



UNIUNEA EUROPEANĂ



Fondul Social European
POSDRU 2007-2013



Instrumente Structurale
2007-2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU



ACADEMIA ROMÂNĂ

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară nr.1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.5 “Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării”

Titlul proiectului: **“Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”**

Beneficiar: **Academia Română**

Numărul de identificare al contractului: POSDRU/159/1.5/S/136077

Raport științific de cercetare doctorală

Tutore îndrumător:

Prof. Univ. Dr. Mircea DUTU

Doctorand:

Mirela IOVU

București, 2015



UNIUNEA EUROPEANĂ



Fondul Social European
POSDRU 2007-2013



Instrumente Structurale
2007-2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU



ACADEMIA ROMÂNĂ

Efectele implementării în legislația națională a Recomandării Comisiei Europene nr. 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței

Tutore îndrumător:

Prof. Univ. Dr. Mircea DUTU

**Doctorand:
Mirela IOVU**

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului “Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/159/1.5/S/136077.

București, 2015

CUPRINS:

Introducere	4
Capitolul 1. Considerente generale asupra legislației europene în materie de insolvență	9
Capitolul 2. Mijloacele legale, reglementare și conventionale de redresare eficientă și de prevenire a insolvenței	15
2.1. Mandatul ad-hoc și concordatul preventiv	15
2.1.1. Aspecte de drept comparat	19
2.2. Conversia datoriilor în acțiuni	21
2.2.1. Detinerile temporare de acțiuni/ părți sociale de către bănci în capitalul social al debitorilor	21
2.3. Ghidul pentru restructurarea extrajudiciară a obligațiilor societăților comerciale	26
2.4. Transferul activelor debitoarei în dificultate către un vehicul special - insolvență „pre-pack”	30
2.5. Mediarea creanțelor bancare	34
Capitolul 3. Recomandarea Comisiei Europene nr. 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței	40
3.1. Considerente generale	40
3.2. Implementarea la nivel național a Recomandării Comisiei Europene nr. 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței	41
3.3. Efectele asupra mediului de afaceri din România ale implementării Recomandării Comisiei Europene nr. 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței	43
3.4. Efectele implementării Recomandării Comisiei Europene nr. 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței asupra mediului bancar	46
3.4. Propuneri de lege ferendă în scopul implementării Recomandării Comisiei Europene nr. 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței	47
Bibliografie	49

REZUMAT

Obiectivul Recomandării (CE) 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței este de a garanta că întreprinderile viabile care se confruntă cu dificultăți financiare, indiferent de locul din Uniune în care sunt stabilite, au acces la cadre naționale de insolvență care să le permită să își restructureze activitatea într-un stadiu timpuriu, în scopul de a preveni insolvența acestora și, prin urmare, de a maximiza valoarea totală pentru creditorii, angajații, proprietarii și economie în ansamblul său. De asemenea, recomandarea vizează să acorde o a doua șansă antreprenorilor onești din întreaga Uniune care au intrat în faliment.

Urmare consultării din iulie 2013, Comisia Europeană a adoptat în data de 12 martie 2014 Recomandarea nr. 135 ”*privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței*”¹ având drept scop încurajarea statelor membre să instituie un cadru, o serie de principii comune aplicabile procedurilor de insolvență și preinsolvență, care să permită restructurarea eficientă a întreprinderilor viabile care se confruntă cu dificultăți financiare și oferirea pentru antreprenori onești a unei a doua șanse. Astfel, se dorește promovarea spiritului antreprenorial², a investițiilor și ocuparea forței de muncă, contribuind la reducerea obstacolelor din calea bunei funcționări a pieței interne.

Prin Recomandarea nr. 135 se încearcă o restructurare a activității debitorului pentru a evita insolvența și falimentul, iar atunci când insolvența nu poate fi evitată, să se poată adopta un plan de reorganizare judiciară care să ducă la salvarea activității.

Astfel, la nivelul Uniunii Europene, aproximativ jumătate din întreprinderi au o durată de viață de mai puțin de cinci ani și aproximativ 200 000 de firme intră în insolvență în fiecare an, adică aproximativ 600 de întreprinderi în fiecare zi, iar aproape 1,7 milioane de persoane riscă să își piardă locul de muncă în fiecare an ca urmare a acestei situații. Un sfert dintre aceste falimente au un element transfrontalier, iar numărul lor este în creștere — s-a dublat de la începutul crizei și această tendință pare să se mențină în 2014³. Urmare a constatărilor de mai sus, devine clar că, la nivelul Uniunii Europene trebuie luate măsuri viabile pentru a preîntâmpina și stopa procesul insolvenței și pentru a putea oferi întreprinderilor viabile șansa de

¹Recomandarea Comisiei Europene nr. 135/2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței din 12 martie 2014, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 74 din 14.03.2014 14 Martie 2014.

² La 9 ianuarie 2013, Comisia a adoptat Planul de acțiune „Antreprenoriat 2020”, prin care statele membre sunt invitate, printre altele, să reducă, atunci când este posibil, perioada necesară pentru descărcarea de obligații și recuperarea datoriilor în cazul unui antreprenor onest care a dat faliment la maximum trei ani, până în 2013, și să acorde servicii de asistență întreprinderilor pentru restructurarea timpurie, consiliere pentru evitarea falimentelor și sprijin pentru restructurarea și relansarea întreprinderilor mici și mijlocii.

³ http://ec.europa.eu/romania/news/12032014_comisia_europeană_proceduri_de_insolvență_ro.htm

a beneficia de restructurare și de a se menține pe piață, acesta fiind scopul declarat al Recomandării Comisiei Europene nr. 135 din 2014.

În lumina experienței unor țări membre ale Uniunii Europene⁴, cu cât întreprinderile aflate în dificultate au posibilitatea să se restructureze mai devreme, cu atât șansele lor de a se salva sunt mai mari. Însă restructurarea timpurie (înainte de lansarea procedurii oficiale de insolvență) nu este posibilă în mai multe țări (de exemplu, în Bulgaria, Ungaria, Republica Cehă, Lituania, Slovacia, Danemarca), iar dacă este posibilă, procedurile pot fi ineficiente sau costisitoare, reducând stimulentele oferite societăților pentru a se menține pe linia de plutire. În sfârșit, în unele țări pot trece mulți ani până ce întreprinzătorii cinstiți care au dat faliment pot să fie descărcați de datoriile vechi și pot testa o nouă idee de afaceri (Austria, Belgia, Estonia, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Croația, Polonia, Portugalia și România). Atunci când un întreprinzător cinstit intră în faliment, prin scurtarea perioadei de descărcare de datorii s-ar garanta faptul că un eventual faliment nu devine o „condamnare pe viață”.

Prin implementarea Recomandării nr. 135 din 2014 a Comisiei Europene se încearcă și o uniformizare a regulilor din diversele state ale Uniunii Europene, în domeniul insolvenței, prin aceasta acordându-se șanse de redresare și grupurilor de companii transfrontaliere.

⁴ *Business dynamics: start-ups, business transfers and bankruptcy*” (Dinamica întreprinderilor: întreprinderi nou-înființate, transferul de întreprinderi și falimentul), Comisia Europeană, DG Întreprinderi și Industrie, ianuarie 2011